Universitätsbibliothek Paderborn

Annales Ecclesiastici

Jncipiens ab Anno Redemptoris DCC.XIV. perducitur vsq[ue] ad Annum DCCC.XLII. quo & orta hoc sæculo in Oriente, debellata est penitus Iconoclastia; vt planè qui Tomum hunc Panopliam dixerit aduersus impios Iconoclastas, veritatis scopum attinget, Continet annos C.XXVIII.

Baronio, Cesare

Coloniæ Agrippinæ, 1624

Iesv Christi Annus 791. Hadriani Pap. Annus 20. Constan. Solivs Imp. Annus 2.

urn:nbn:de:hbz:466:1-15233

Visual Library

recitatur hoc elogio: *In Cypro S. Theophili Prætoris, qui ab Arabibus captus, cùm nec donis nec minis flecti poſſet, vt Chriſtum negaret, gladio cæſus eſt.*

a Capit. Franc. lib. 1. c. 72. 73.

Quod ad res pertinet Occidentales, hæc de Carolo laude digna leguntur[a] in eius Capitularibus: *Anno incarnationis ſeptingenteſimo octogeſimo nono, Indictione duodecimâ, anno vigeſimo Regni noſtri actum eſt huius legationis edictum in Aquiſgrani palatio publicè. Data eſt quartâ die decimo Kalendas Aprilis.*

DE BONIS ECCLESIARVM NON LAICIS DANDIS DECRETVM CAROLI MAGNI. VII.

Tempore Hadriani Papæ & Caroli Magni Imperatoris, quando Paulinus Epiſcopus tenuit vices Apoſtolicæ Sedis, in Aquis pie factum iſtud capitulum propter hoc, quia laici homines ſolebant diuidere Epiſcopia & monaſteria ad illorum opus, & non remanſiſſet vlli Epiſcopo, nec Abbati, nec Abbatiſſæ, niſi tantùm vt velut canonici & monachi viuerent. & infra.

Quia iuxta ſanctorum Patrum traditionem nouimus res Eccleſiæ vota eſſe fidelium, pretia peccatorum & patrimonia pauperum: cuique non ſolùm habita conſeruare, verùm etiam multa, Deo cumulante, conferre optamus: tamen vt ab Eccleſiaſticis de non diuidendis rebus illius ſuſpicionem dudum conceptam penitus amoueremus: ſtatuimus, vt neque noſtris, neque filiorum, & Deo diſpenſante, ſucceſſorum noſtrorum temporibus, qui noſtram vel progenitorum noſtrorum voluntatem vel exemplum imitari voluerint, nullam penitus diuiſionem vel iacturam patiatur. hæc ibi. In quam ſententiam ſancta Hildegardis Abbatiſſa res[b] proſecuta ſancti Deſibodi, hæc ait. *Poſt annos autem plurimos & aliquot Regum deceſſum, rurſum ingentia orta ſunt bella in regione iſta. Itaque maiores natu & Principes terræ illius Carolum Magnum, qui tunc Romanum Imperium ſuſceperat, adeuntes, dixerunt, æquum non eſſe, vt ij quos non carni ſed ſpiritui, non mundo, ſed Deo ſeruire oporteret, mundi pompam & opes ſuperfluas obtinerent, quemadmodũ facerent illi qui in monte S. Deſibodi degerent: cùm ipſi prædijs & anguſtijs preſſi diuitijs & facultatibus egerẽt, vnde tum ſeruire Regno, tũ ſibi conſulere poſſent. Eorum orationem Imperator & prudenter audiuit, & ſapienter diſſimulauit. Reſpondítque, ſe fratribus illis nec fundos aut poſſeſſiones, neque alias res, quas eis fideles contuliſſent, vllâ ratione adempturum. Eo accepto reſponſo, illi deinceps quieuerunt.* hæc Hildegardis, quæ Principes audire debeant, ſi Caroli ſummę gloriæ ſummíque Imperij hic æmuli, & æterni in cœlo Regni eius velint eſſe participes.

b Apud Sur. die 8. Iulii.

NEGAT CAROLVS RES MONACHORVM DARE LAICIS.

IESV CHRISTI
Annus 790.

HADRIANI PAP. Annus 19. — CONSTAN. SOLIVS IMP. Annus 1.

I. SOLVS CONSTANTINVS IMPERAT ABSQVE MATRE.

NONAGESIMVS poſt ſeptingenteſimum annus Redemptoris Indictione decimatertiâ conſignatur, quo pulsâ matre Irenâ Conſtantinus ſolus regnare cœpit. Quod contigit factione legionum in Armenia degentiũ, quæ ipſum Conſtantinum dumtaxat acclamarunt Imperatorem: quorum exemplo alij, qui in alijs degebant prouincijs, milites moti, & ipſi Conſtantinum tantùm fore imperaturum, iuramentis etiam publicè conteſtati ſunt, licèt anteà Irenæ iuraſſent. Cuius rei gratiâ factum eſt, vt Irena ſibi timens, Conſtantinum à ſe dimitteret, quem penè carcere cuſtoditum hactenùs aſſeruaſſet. Qui habenas ſuſcipiens Imperij, vltus eſt in Præfectos à matre conſtitutos, in eos potiſſimùm, qui expelli procurauerant quos diximus Imperatoris amicos, vt Stauratiũ, & alios; ſicque annus iſte primus numeratus eſt eiuſdem ſolius Conſtantini abſque matre regnantis.

II. INCENDIVM CONSTANTINOP.

Sic igitur pax poſt longum bellum, quam Orientalis Eccleſia fuerat tot laboribus conſequuta, domeſtico Imperatorum bello turbatur. Inter tot tantaque diſcordiæ flagrantis incendia eodem tempore conflagraſſe etiam partem Conſtantinopolitanæ vrbis, & inter alias quoque domum Patriarchæ, teſtatur Theophanes atque Cedrenus qui ait: *Incendium quoque triclinium Patriarchæ domus, quod Thomaites appellatur, & ei ſubiectas cameras abſumpſit, vbi repoſita erant vniuerſa ſcripta, quibus ſacram ſcripturam ſanctus Ioannes Chryſoſtomus fuerat interpretatus; progreſſúmque eſt incendium vſque ad Miliarium & Quæſtoriam, omnibus quæ in medio erant exuſtis.*

Eodem anno, quo Era Hiſpana numeratur octingenteſima vigeſima octaua, defuncto Mauregato Rege Galleciæ, in locum eius ſucceſſit Veremundus diaconus, qui inde magnam comparauit ſibi laudem, quod Alfonſum ab illo è Regno electum reſtituit, itabent conſules ... bus Chriſtianorum, & Regno iam omni ex parte colla... ſo. iſta Tudenſis & alij.

Quod ad res Francorum pertinet, vt produnt veteres Annales, quietus hic fuit annus à bellorum motibus, per domitis iam anno ſuperiori (vt ijdem teſtantur) Sclauis à Carolo Magno. quo anno Albini reperitur ſcripta ... epiſtola de rebus Caroli Magni, cuius fragmentum in ... bus geſtis Anglorum recitatum libro ſecundo continuationis hiſtoriæ Anglicanæ, hic tibi opportunè ſic ... reddendum putauimus. Eſt (inquit auctor) epiſtola Albini huiuſce rei index, cuius partem hic apponimus, documentum ingens magnanimitatis & fortitudinis Caroli, qui omnem ætatem triuerit in bellis contra Paganos Dei rebelles.

III. *Antiqui* (inquit) *Saxones & omnes Friſonum populi, inſtante Rege Carolo, alios præmijs, alios minis ſollicitante, ad fidem Chriſti conuerſi ſunt. Sed anno tranſacto, idem Rex cum exercitu irruit ſuper Sclauos, eoſque ſubegit ſuæ ditioni. Auari quos nos Hunnos dicimus, exarſerunt in Italiam, & à ducibus præfati Regis Chriſtiani ſuperati, domum cum opprobrio reuerſi ſunt. Similiter & ſuper* Bauariam irruerunt, qui & ipſi ab exercitu Chriſtiano ſuperati & diſperſi ſunt. Etiam & eiuſdem Chriſtianiſſimi duces Regis & Tribuni multam partem Hiſpaniæ tulerunt à Sarracenis, quaſi trecenta milia in longum per maritima. Sed heu proh dolor! quod ijdem maledicti Sarraceni, qui & Agareni, tota dominantur Africa, & Aſia maiori maxima ex parte. Neſcio quid de nobis venturum ſit. Aliquid enim diſſenſionis, diabolico fomento inflammante, nuper inter Regem Carolum & Regem Offam exortum eſt; ita vt vtrimque nauigatio interdicta negotiantibus eſſet. Sunt qui dicant, nos pro pace eſſe in illas partes mittendos.* hucuſque ex epiſtola Albini, ſubdit verò his idem auctor.

IV. *In his verbis, præter illa quæ ſuperius notaui, poteris etiam animaduertere, quamnam iam annorum aſſueuerit ex quo Sarraceni Africam & Aſiam inuaſerunt; & proſellam ... ingentium robur Francorum Imperatorem animaſſe ... Europam etiam ſubiugaſſent. Alio contempto Imperatore Conſtantinopolitano, Siciliam & Sardiniam & Balearis inſulas & penè omnes terras quas pelaga cinguntur, præter Cretam, Rhodum & Cyprum occupauerunt.* ſed & his poſtea poti...

Videas ex his Lector quantum Chriſtianus orbis debeat Carolo Magno, qui ſolus exundanti ex Oriente in occidentem torrenti, ne vniuerſam obrueret Chriſtianitatem, obicem ſe oppoſuit validiſſimum.

IESV CHRISTI
Annus 791.

HADRIANI PAP. Annus 20. — CONSTAN. SOLIVS IMP. Annus 2.

I. SEQVITVR ordine temporis annus Redemptoris ſeptingenteſimus nonageſimus primus Indictione decimaquartâ, quo (vt auctor eſt Theophanes) Conſtantinus Imp. decimo octauo Kalendas Februarij rogatus à matre & ab alijs Optimatibus, pronuntiat eandem rurſus Imperatricem, amboque ſimul, vt anteà acclamati ſunt Imperatores, adhuc tamen Armenis militibus contradicentibus. Quo item anno malè pugnatum eſt aduerſus Bulgaros, cùm ſcilicèt, (vt idẽ teſtatur Theophanes) Imperator à pſeudoprophetis certam victoriam pollicentibus deceptus, dum minus cautè bellum gerit, ab hoſtibus ſuperatur, fugatuſque rediit Conſtantinopolim, compluribus deſideratis ex primoribus magiſtratibus: occiſus porrò Pancratius Aſtronomus pſeudopropheta, qui ...

ipſi victoriam vane prædixerat. ſed quæ hæc acerbiora ſequuta ſunt mala, audi Theophanem.

II. CONSTANTINI IMP. CRVDELITAS IN PATRVOS *Cùm (inquit) collecti eſſent ordines militares in vrbem, conſiliati ſunt educere Nicephorum filium Conſtantini ſenioris, an ſcilicet ipſum tunc regnantis, eundem & Cæſarem & Imperatorem conſtituere. Quo comperto, Conſtantinus Imperator iuſſu & eduxit ſuos patruos, filios Conſtantini aui ſui ad ſacellum Mammantem, & Nicephorum quidem oculis, Chriſtophorum atque Nicetam, Anthimum atque Eudoxium linguis priuauit; cum quibus & prædictum Alexium Patricium, quem legiones Armeniæ quæſierant prouehere in Imperium, luminibus priuauit, obediens maternis, & præfati Stauracij ſuadelis, ei aſſeueranti eum, quod niſi hunc cæcum redderet, in Imperatorem forent electuri.* acta ſunt autem hæc adeo crudeliter, vt ait, menſe Auguſto, die Sabbati, hora nona, Indictione * decimaquarta. Subdit verò idem Theophanes: *Verumtamen non in longum Dei iuſtitia hanc iniquam vltionem iuſſit inultam. Poſt quinquennium namque, eodem menſe, & eodem die Sabbati, orbatus eſt oculis à propria matre idem Conſtantinus.*

* 15.

CAROLI VICTORIA IN AVARES Sed ſicut in Oriente, vbi ſæuitia cum iniquitate graſſator, barbari præualent in Imperatorem: ita è contra in Occidente, Caroli Magni Regis pietas inuictos hactenùs barbaros ſuperat. hoc inquidem anno (vt habent veteres Francorum a Annales) triduano ieiunio & Litanijs, ſolemnique celebratione Miſſarum roboratus exercitus, fide potentior quàm armis aduerſus Auares bellū quàm feliciſſimè geſſit. *Nam Franci (inquit auctor) proſtrauerunt Auarum innumerabilem multitudinem, & reuerſi ſunt, ex vtraq; ripa Danubij ad propria, magnificantes Deum pro tanta victoria* plane incruenta.

a Chronic. Franc. edit. à Pithœo & Regino. in Chron.

III. CONC. FOROIVL. Quod verò ad res Italiæ pertinet, hoc ipſo anno celebratum eſt in Italia Concilium Foroiulienſe ſub Paulino Epiſcopo Aquileienſi, ſub cuius Metropoli Foroiulium continebatur. De tempore quidem ex actis ipſius Concilij ſatis liquet, vbi in eorum exordijs iſta ſcribuntur: *Anno igitur feliciſſimo Principatûs eorum, Caroli ſcilicèt tertio & vigeſimo, & Pipini decimoquinto: canonicis ſiquidem euocatum ſyllabis fraternum quorundam Epiſcoporum contubernium Foroiulium municipium Metropolim Aquileienſem venerantes coaceruatum conuenit. &c.* Qui huic præfuit Paulinus Patriarcha, egregia enituit ſanctitate, & doctrina fuit inſignis, plurimusque in Synodalibus coactis à Carolo Magno conuentibus, ad quos ab eodem Rege vocari ſolitus eſſet: nam ipſe in hoc eodem Concilio dum ſe excuſat, quòd tardiùs & infrequentiùs conuocaret ad Synodum prouincialem ſibi ſubiectos Epiſcopos, præter excuſationem bellicorum tumultuum, hanc addit, quòd frequenter ad generales coactus fuerit proficiſci. Sed audi ipſum:

PAVLINI EPISCOP. FOROIVL. SYNODIS INTERFVIT

Per tot temporum curricula quòd minimè ſit venerandi Concilij Seſſio celebrata, veſtram ſcire non ambigo ſinceriſſimam caritatem. Nam propter improbos, qui ſolent irrumpere, mundanos tumultus, propterq; imminentia præliorum bella, quæ circumquaque per gyrum finium noſtrorum fomenti ferocitatem ingruere non ceſſabant, intermiſſum interim hoc magnificum opus, procul dubio poterit approbari. Verumtamen non penitus intermiſſum veridicis valebit aſſertionibus æſtimari. Nam quoties venerandis principalibus accerſiti imperijs in generali celeberrima Synodi venerabilium Patrum conuentione humillimam paruitatis meæ præſentiam, quia ſæpius contigit adfuiſſe: veſtri eſt animus (vt opinor) non celatum, veſtriſq; etiam obtutibus aliquoties latius patuiſſe, in promptu non dubito. hæc de præteritis.

IV. De præſenti autem Synodo congreganda, accipe eius animi conſilium ex temporum opportunitate quæſitum: *Nunc autem (inquit) diuinâ opitulante clementiâ, attritis vtiq; ferocium barbarorum ſuperbiæ typo erectis ceruicibus, auxilio per omnia adminiculante de cœlo, redditâ iam quietiſſimâ pace terris, supernâ proſſus largiente gratiâ, pauluiumq; reſpirantibus regalibus iuſſis, neceſſarium duximus ſummoperè feſtinantes dilectiſſimam fraternitatem veſtram iuxta priſcorum canonum inuiolabiles ſanctiones in vno collegio aggregari, &c.* Sanè quidem Paulinum hunc vt magnis nominis virum citat b Vualfridus Strabo, qui claruit paulò pòſt ſub Ludouico filio Caroli Magni, dum agit de ſacrorum hymnorum in Eccleſia vſu: *Traditur ſiquidem (inquit) Paulinum Forojulienſem Patriarcham ſæpius, & maximè in priuatis Miſſis circa immolationem ſacramentorum hymnos vel ab alijs vel à ſe compoſitos celebraſſe.* hæc ipſe. Sed de his quæ ad res geſtas ſancitasq; in hac Synodo ſpectant, agamus.

b Vualfrid. Strabo de rebus Eccl. c. 25.

QVÆSTIO DE PROCESSIONE SPIRITVS SANCTI. Duo erant quæ in Catholicæ Fidei ſacramentis, hoc tempore, Catholicam pulſabant Eccleſiam, in Oriente alterum, alterum verò in Occidente: in Oriente inquam quæſtio de proceſſione Spiritus ſancti magnoperè exagitari cœpit, indeque dilapſa in Italiam, Gallis cum Hiſpanis contrà nitentibus, vt ſuperiùs eſt demonſtratum. In Occidente verò in Hiſpanijs ab Epiſcopo Toletano Elipando, & Felice Epiſcopo Vrgelitano Neſtorian ſurſum reſtitui cœpit, dum aſſererent Filium Dei Dominum noſtrum Ieſum Chriſtum ſecundum humanitatem dicendum eſſe filium adoptiuum, ac proinde duos Dei filios in Chriſto naturalem, & adoptiuum eſſe. Ad vtrumq; errorem conuincendum & corrigendum Paulinus viſus eſt huiuſmodi Synodum potiſſimum conuocaſſe, vtque etiam de his quæ ad diſciplinam Eccleſiaſticam benè reſtituendam & inſtituendam pertinent, canones ordinaret.

V. Quod ad primum ſpectat, hæreticos cùm nominet, negantes Spiritum ſanctum à Patre Filioq; procedere: diuerſum planè eſt ab eo, quod aliqui ſimpliciter dixêre ex ſancti Euangelij præſcripto, Spiritum ſanctum à Patre procedere, non negando tamē etiam ex Filio procedere. Hos quidem non eſſe cenſendos hæreticos, Hadrianus Papa excuſat in reſponſionibus ad Carolum Magnum datis aduerſus Synodi ſecundæ Nicenæ detractores, vbi Taraſium excuſat, qui Spiritum ſanctum dixerat ex Patre procedere per Filium, cùm ait: c *Hoc dogma Taraſius non per ſe explanauit, ſed per doctrinam ſanctorum Patrum confeſſus eſt, quorum capitula pro veſtro nimio amore, quem erga veſtram * perfectiſſimam à Deo protectam regalem excellentiam gerimus, breuiter exarauimus. Athanaſius &c.* Recitat nonnullorum Græcorum & Latinorum Patrum ſententias Taraſij aſſertioni conſentientes, quod ſcilicèt Spiritus ſanctus à Patre procedit per Filium, de quibus videas quæ diſputat diffuſiùs S. Thomas d. Non ergo conſenſit Hadrianus illis damnantibus Græcos, ob id quod dicerent Spiritum ſanctum à Patre procedentem, non tamen negarent à Filio æquè ipſum procedere. At quòd addita Symbolo illa verba fuerint, FILIOQVE, hanc affert Paulinus rationem: *Hæc enim (inquit) & cætera quæ ſequuntur in Nicæni Symboli ſacro dogmate non habentur. ſed & poſtmodum propter eos videlicet hæreticos, qui ſuſurrant Spiritum ſanctum ſolum eſſe Patris, & à ſolo procedere Patre, additum eſt: Qui ex Patre Filioq; procedit.*

c Hadri. epi. ad Car. cap. 8.

* præexcellentiſſimam

d S. Thom. par. 1. q. 36. a. r. 3.

VI. Quomodo autem nonniſi ex diuinarum ſcripturarum auctoritate id factum ſit, pluribus idem Paulinus docet, licèt quando ſit, non dicat. Tu verò eius rei originem, ſuperiùs in Annalibus, tempore Leonis Magni ſuſius declaratam, ſi libet, cognoſcere poteris, cùm oſtenſum eſt in Hiſpanijs id primùm factum, atq; poſtmodum in Gallijs: cum etſi doctrinam eamdem Eccleſia Romana receperit, in Symbolum tamen numquam admiſit, niſi ſub Nicolao Papa, vt ſuo loco inferiùs pluribus dicturi ſumus. Eſt de his Pithœi compendioſa tractatio ad Iacobum Sermundum Societatis Ieſu profeſſorem.

ROMANA ECCLES. RECEPIT IN SYMBOLVM VERBA ILLA FILIOQVE.

Diſputans inſuper idem Paulinus in hac Synodo pluribus de ſanctiſſima Trinitate, hæreſes aduerſus eam obortas, prædamnatas confutat, atq; demum de verbi Incarnatione tractans, redarguit eos qui Filium Dei factū hominem nominant adoptiuum, eodemq; Fidei Catholicæ Symbolo eoſdem condemnat errores. Quomodo autē eadem hæreſis de adoptione Chriſti ſequenti anno damnata eſt in Concilio Ratiſponenſi coram Carolo Magno Imperatore, ſuo loco dicturi ſumus. Demum verò in hac eadem Synodo poſt tractationem dogmaticarū diſputationum abſolutam, ſanciti ſunt quatuordecim canones ad diſciplinam Eccleſiaſticam ſpectantes, in quibus quàm accuratus fuerit Eccleſiaſticæ diſciplinæ reſtitutor & cuſtos, vel ex eo quiſque poterit intelligere, dum nec cum permiſſis à Nicæno Concilio mulieribus matre & ſorore, permiſerit ſuos clericos cohabitare.

Comm…

Commendatur magnopere eiuſdem Paulini ſanctitas & doctrina ad oppugnandas emergentes hæreſes ab Albino Flacco eius intimo familiari, qui his diebus has ad eum litteras dedit, quibus hortatur nauiter agere aduerſus hæreticos pro dogmatibus Eccleſiaſticis, pro quibus libellum quem ſcripſerat, ad eundem Albinum miſerat, ad quem ita reſcripſit [a].

[a] Albi. ep. 60. tom. 1. Antiq. lect.

Domino & in Domino dominorum dilectiſſimo & pio patri Paulino Patriachæ ſalutem.

Videor aliquod me refrigerium habere animi mei, vt flamma charitatis in corde abſcondita aliquam fortaſſe ſcintillam elicere valeat, ne totum torpeſcat quod intus igneſcit, dum opportunum mihi tempus aliquid tuæ ſcribere charitati occurrit. Quid? Cum beatitudinis veſtræ litteras omni fauo dulciores intueri mereor: nonne videor mihi inter varios paradiſi flores totus conuerſari, & auida deſiderij mei dextera ſpiritales exinde carpere fructus? Quanto magis cum ſacratiſſimæ Fidei veſtræ libellum recenſui, Catholicæ pacis puritate ornatum, eloquentiæ venuſtate iucundiſſimum, ſenſuum veritate firmiſſimum. Totius animi mei habenas in lætitia laxaui, vbi de vno lucidiſſimo & ſaluberrimo paradiſi fonte quatuor virtutum flumina non ſolum Auſoniæ fertilitatis prata, ſed totius Eccleſiaſticæ latitudinis rura irrigare conſpexi: vbi & aurimonos ſpiritualium ſenſuum gurgites gemmis ſcholaſticæ vrbanitatis abundare intellexi. Quamplurimis vero profuturum & pernéceſſarium feciſti opus in Catholicæ Fidei taxatione, quod diu optaui & ſæpius domno Regi ſuaſi, vt Symbolũ Catholicæ Fidei planiſſimis ſenſibus & ſermonibus luculentiſſimis in vnam congereretur chartulam, & per ſingulas Epiſcopalium regiminum parochias omnibus daretur presbyteris legendum memoriæque commendandum, quatenus licet lingua diuerſa loqueretur, vna tamẽ Fides vbiq; reſonaret. Ecce quod mea optauit humilitas, veſtra impleuit ſublimitas. habet apud ſalutis noſtræ auctorem perpetuã ſcilicet, & huius bonæ voluntatis mercedem, & huius perfecti operis apud homines laudem.

Semper feruentiſſima charitas veſtra caſtra perpetui Regis vndique inuictiſſimis Fidei clypeis muniat, ne antiqui hoſtis verſutia aliqua ex parte aditum ſuæ nequitiæ inuenire valeat. Et ſi ille mille habet artes nocendi, multo magis nobis neceſſe eſt mille habere artes defendendi credentes in eum qui ait [b]: Confidite, ego vici mundum, cuius pietas nobis prouidebat agonis tempus tranſitorium & remunerationis eſſe perpetuum. Ille prior calcauit caput leonis & draconis, nobiſq; dedit poteſtatem calcandi ſuper [c] ſerpentes & ſcorpiones, & omnes hæreticas prauitates, quæ ſunt portæ inferi, ſuperandi. Tu vero vir Dei Apoſtolice hac armatus poteſtate viriliter pugna, fortiter vince, vt feliciter regnes cum Chriſto.

[b] Ioan. 16.

[c] Luc. 10.

Heu, proh dolor, multi ſolent deſuper contextam Chriſti tunicam hæreticis ſcindere vnguibus, & in pace Eccleſiæ facere quod milites in paſſione Chriſti non auſi ſunt facere. Quapropter, venerande pater & doctiſſime athleta, & dulciſſime doctor, ſimus ſemper in caſtris Chriſti commanipulares, & in vna acie ſub vexillo S. Crucis concordi conſilio & virtute prœliantes, vt ſuos aduerſarios per nos vincat, qui vinci non poteſt. Nunc iterum antiquus ſerpens de dumis Hiſpanici ruris, & de ſpeluncis venenatæ perfidiæ contritum, non Herculea ſed Euangelica claua caput releuare conatur & prioribus nequitiæ poculis noua maledictionis toxica immiſcere. Sed & frigidiſſimus Aquilo ventus alio de latere ſolidæ Eccleſiæ impellens parietem ſacri baptiſmatis, Catholicæ conſuetudinis regulam immutare nitens, & ſub inuocatione ſanctæ Trinitatis vnam aſſerentes merſionẽ fieri debere, triduanamq; noſtri Saluatoris ſepulturam in Baptiſmo imitari negligentes, cum Apoſtolus diceret: Conſepulti enim eſtis cum Chriſto in baptiſmo. Alij vero trinam volentes facere merſionem, & in vnaquaq; merſione inuocationem S. Trinitatis, ac per hoc totas tres perſonas nominare ſtudentes, dum ipſa Veritas præciperet [d]: Ite docete omnes gentes, baptizãtes eos in nomine Patris, & filij, & Spiritus Sancti; quid opus eſt tertio replicare, quod ſemel dictum ſufficit?

[d] Matth. 28.

Eſt quoq; in quibuſdam clancula dubitatio: An animæ ſanctorum Apoſtolorũ & Martyrum, aliorumq; perfectorum ante diem Iudicij in cœleſte recipiantur regnum. His & huiuſmodi ſpiculis de pharetris (vt æſtimo) exemptis perfidiæ, vnitatem ſanctæ & Catholicæ Eccleſiæ, & veritatem vniuerſalis Fidei aliqui vulnerare nitentes, etiam & ſpurciſſimis errorum fæcibus limpidiſſima Eccleſiaſticæ Fidei pocula inficiunt, & nuptiale vinum, quod Chriſtus ex aqua Virgini matri Eccleſiæ ſoluit ſanctæ ſalubriter potanda conuertit, iterum in aquas ſtultitiæ conuerti conantur.

Sed tuum eſt, O paſtor electi gregis, & cuſtos portarum ciuitatis Dei, qui clauem ſcientiæ potente dextera tenes, & vt lapides mundiſſimos læua recondis, blaſphemantes exercitum Dei viuentis Philiſthæos in ſuperbiſſima [e] Goliath vna veritatis ſtatu totos conterere: noſtrum eſt eleuare tuas Moſe manus in ictum humilitatis precibus te adiuuare, & ſpectare cum Dauid in munitiſſima ciuitatis … donec ſpeculator ex alto culmine ſuæ ſpeculationis mitans, nobis tuam annuntiet victoriam. Ad te omnium ſpectant oculi, aliquid de tuo affluentiſſimo eloquio celeſte deſiderantes audire, & feruentiſſimo ſapientiæ ſole frigidiſſimos grandinum lapides, qui culmina ſapientiſſimi Salomonis feriunt templi, per te citius reſolui expectantes. Tu verò lucerna ardens & lucens; nos in tua luce exultare gaudemus, vt te lucente & ducente, ad lumen quod illuminat omnem hominem venientem in hunc mundum, eiuſdem æternæ lucis gratia adiuuante peruenire mereamur. hactenus Albinus ad Paulinum.

[e] 1. Reg. 17.

VII. Hoc eodem Redemptoris anno migrauit ex hac vita ille Apoſtolicus ſanctitate illuſtris Burchardus Epiſcopus Herbipolenſis, cùm ſediſſet annos quadraginta, cuius res geſtas proſequutus eſt [f] Egilardus eius monaſterij monachus. Sed alia plura de eo è latebris vindicata accepimus, quæ ſi fuerimus conſecuti, in appendice collocabimus. Haud diu autem ante obitum ſanctiſſimus vir conſulens nouæ plantationi, imitatus exemplum magiſtri ſui Bonifacij, ſicut ille auctoritate Apoſtolicæ Sedis delegerat ſibi ſucceſſorem, ita ipſe auctoritate Lulli Moguntini Epiſcopi Apoſtolicæ Sedis, inſtar S. Bonifacij prædeceſſoris fungentis legatione, & aſſentiente Carolo Magno Megingandũ voluit ſibi in eius Epiſcopatus ſedem ſubſtitui: quod & feliciter conſequutus eſt. Porro relatus ſanctus inter Sanctos, ab Eccleſia Catholica, anniuerſaria commemoratione cœptus eſt celebrari. Eccleſia verò Herbipolenſis, Apoſtolicorum plantata laboribus, hactenus Apoſtolico fulgore coruſcat, Catholicã ibi doctrinã in tanto Germaniæ naufragio conſeruatã.

[f] Extat apud Surium die 14. Octob.

Quòd igitur in obitu ſancti Burchardi ſit mentio Lulli Epiſcopi Moguntini, ſuperuixiſſe eum non ſolum Burchardo & ſucceſſori eius, eadem citata Acta teſtantur, ex quibus redarguas eos qui eum longè ante hæc tempora deceſſiſſe ex hac vita tradiderunt.

VIII. In fine autem anni huius, nempe menſe Decembri Indictione decimaquintã, mirum in modum exundans Tiberis, Romanæ Vrbis planitiem alluuione repleuit: hæc enim apud Anaſtaſium Bibliothecarium verbis iſtis enarrantur: *In vigeſimo huius prædicti eximij Pontificis anno menſe Decembris, decimaquintã Indictione, fluuius Tiberis è ſuo egreſſus alueo intumeſcens, ſeſe per campeſtria dedit. Qui etiam per nimia inundatione portam, quæ dicitur flaminea, ingreſſus, ipſam à fundamentis euellens portam, vſque ad arcum, qui vocatur, Tres Facciolas, eam deduxit, & muros in aliquibus tranſcendit locis, atque vltra baſilicam ſancti Marci redundans per porticum, quæ vocatur Palatina, ſe extendens, vſque ad pontem Antonini, ipſum euertens, egreſſus, in ſuum ſe iterum tranſtulit alueum. Ita vt in Via lata amplius quàm duas ſtaturas eiuſdem fluminis aqua excreuerit, atque à ponte beati Petri vſque ad pontem Miluium aquæ ſe extenderint: iuxta remiſſam vero ipſius fluminis plurimas domos & euertit, atque agros deſertauit, euellens & eradicans arbuſta & ſegetes: & propter hoc imminebat tribulatio magna.*

Quo audito, ipſe præcipuus Præſul, per hoc triduum, quo ipſum flumen quaſi per alueum per ciuitatem currebat, ſummas lamentationes dedit, & homini oratione proſtratus perſiſtens, miſertus Dominus eius orationis, poſt triduũ ceſſauit. Sed per plures dies aqua Romam detinuit. Intereaq; ipſe præcipuus Antiſtes diuina permotus inſpiratione, per ſandala, ſcaphis ſcilicet, memorantes in Via lata cibis alebat, vt non fame necarentur, eo quod oſtium domicilij exire nequibant præ nimia inundatione aquæ. Poſtmodum verò areſactã aquã, agnus ipſa regione Via lata à domino conſolatus eſt. hæc ibi de Tiberis inundatione, & Hadriani Papæ erga gregem ſuum paſtorali cura propenſiore.

IX. Hoc ipſo anno Alfonſus cognomento Caſtus à Veremundo Rege Gallæciæ, de quo dictũ eſt anno ſuperiori, reſtituitur